

31989L0517

12.9.1989

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 265/15

SMĚRNICE KOMISE

ze dne 1. srpna 1989,

kteřou se přizpůsobuje technickému pokroku směrnice Rady 76/761/EHS o sblížení právních předpisů členských států týkajících se světlometů motorových vozidel, které slouží jako dálkové nebo potkávací světlometry, a žárovek pro tyto světlometry

(89/517/EHS)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

Článek 2

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství,

s ohledem na směrnici Rady 70/156/EHS ze dne 6. února 1970 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se schvalování typu motorových vozidel a jejich přípojných vozidel⁽¹⁾, naposledy pozměněnou směrnicí 87/403/EHS⁽²⁾, a zejména na článek 11 uvedené směrnice,

s ohledem na směrnici Rady 76/761/EHS ze dne 27. července 1976 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se světlometů motorových vozidel, které slouží jako dálkové nebo potkávací světlometry, a žárovek pro tyto světlometry⁽³⁾, naposledy pozměněnou směrnicí 87/354/EHS⁽⁴⁾, a zejména na článek 10 uvedené směrnice,

vzhledem k tomu, že na základě získaných zkušeností a z hlediska současného stavu techniky je nyní možné nejen doplnit určité požadavky a uvést je více do souladu se skutečnými zkušebními podmínkami, ale také požadavky zpřísnit s ohledem na zvýšení bezpečnosti cestujících ve vozidle i ostatních uživatelů pozemních komunikací;

vzhledem k tomu, že opatření této směrnice jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro přizpůsobování směrnice o odstraňování technických překážek obchodu v oblasti motorových vozidel technickému pokroku,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Seznam příloh a přílohy I, II, V a VI směrnice 76/761/EHS se mění v souladu s přílohou této směrnice. Vkládá se nová příloha VII obsažená v příloze této směrnice.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 42, 23.2.1970, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 220, 8.8.1987, s. 44.⁽³⁾ Úř. věst. L 262, 27.9.1976, s. 96.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 192, 11.7.1987, s. 43.

1. Od 1. ledna 1990 nesmějí členské státy

a) — odmítnout udělit EHS schválení typu nebo vydat doklad uvedený v čl. 10 odst. 1 třetí odrážce směrnice 70/156/EHS nebo udělit vnitrostátní schválení typu pro typ vozidla, ani

— zakázat první uvedení do provozu vozidla

z důvodů týkajících se světlometů, které slouží jako dálkové světlometry nebo potkávací světlometry, a žárovek pro tyto světlometry (dále jen „světlometry“ a „žárovky“), pokud tyto světlometry a žárovky splňují požadavky této směrnice;

b) — odmítnout udělit EHS schválení typu konstrukční části nebo vnitrostátní schválení typu konstrukční části pro uvedené světlometry a žárovky, pokud splňují požadavky této směrnice, ani

— zakázat uvedení světlometů a žárovek na trh, pokud jsou opatřeny značkou EHS schválení typu konstrukční části vydanou podle této směrnice.

2. Od 1. července 1990 členské státy

a) — nesmějí vydat doklad uvedený v čl. 10 odst. 1 třetí odrážce směrnice 70/156/EHS pro typ vozidla, u něž dotyčné světlometry a svítlny nespĺňují požadavky této směrnice, a

— mohou odmítnout udělit vnitrostátní schválení typu pro typ vozidla, u něž dotyčné světlometry a žárovky nespĺňují požadavky této směrnice;

b) — nesmějí již udělit EHS schválení typu konstrukční části pro dotyčné světlometry a žárovky, pokud nespĺňují požadavky této směrnice, a

— mohou odmítnout udělit vnitrostátní schválení typu konstrukční části pro dotyčné světlometry a žárovky, pokud nespĺňují požadavky této směrnice.

3. Od 1. dubna 1994 mohou členské státy zakázat první uvedení do provozu vozidla, jehož světlometry a žárovky nespĺňují požadavky této směrnice, a zakázat uvedení na trh světlometů a žárovek, které nejsou opatřeny značkou schválení typu vydanou podle této směrnice.

4. Aniž je dotčen odst. 2 písm. b), uznávají členské státy nadále EHS schválení typu konstrukční části udělená podle směrnice 76/761/EHS pro typy světlometu a pro typy žárovek určené k montáži na vozidla, která jsou již v provozu.

Článek 3

Členské státy uvedou v účinnost předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 1989. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Opatření přijatá podle prvního pododstavce musí obsahovat odkaz na tuto smernici.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými stáťům.

V Bruselu dne 1. srpna 1989.

Za Komisi
Martin BANGEMANN
místopředseda

PŘÍLOHA

DO SEZNAMU PŘÍLOH SE ZA PŘÍLOHU VI VKLÁDÁ NOVÁ POLOŽKA, KTERÁ ZNÍ:

„Příloha VII – Zkoušky stálosti fotometrických vlastností světlometů v provozu“

Příloha I se mění takto:

Body 1 až 1.1.5 se nahrazují tímto:

„1. DEFINICE

1.1 Pro tuto směrnici platní definice uvedené ve směrnici 76/756/EHS pro:

- dálkový světlomet,
- potkávací světlomet,
- svítilnu,
- žárovky jako zdroje světla,
- samostatné svítilny,
- skupinové svítilny,
- sdružené svítilny,
- sloučené svítilny,
- svítící plochu zařízení pro osvětlení,
- přivrácenou plochu,
- plochu výstupu světla,
- vztažnou osu,
- vztažný střed.

1.2 **Typ světlometu**

„Typem světlometu“ se rozumějí světlometry, které se neliší v takových podstatných hlediscích, jako jsou:

- 1.2.1 výrobní nebo obchodní značka;
- 1.2.2 vlastnosti optického systému;
- 1.2.3 včlenění doplňkových částí schopných změnit optické účinky odrazem, lomem nebo absorpcí;
- 1.2.4 vhodnost pro pravostranný nebo levostranný dopravní provoz nebo pro oba dopravní systémy;
- 1.2.5 schopnost vyzářovat potkávací světlo nebo dálkové světlo nebo obojí světlo.“

V bodě 5.4 se zrušuje poslední pododstavec.

Za bod 5.4 se vkládá nový bod, který zní:

„5.5 Aby se zajistilo, že se fotometrické vlastnosti světlometů příliš nezmění během provozu, musí být provedeny dodatečné zkoušky podle přílohy VII; shodnost s požadavky bodů 5.2 až 5.4 se ověřuje vizuálně a tam, kde je to nutné, zkušební montáží.“

Bod 8 se nahrazuje tímto:

„8. SHODNOST VÝROBY

Každý světlomet opatřený značkou EHS schválení typu konstrukční části se musí shodovat se schváleným typem a musí splňovat fotometrické požadavky stanovené v bodu 6 a v bodu 3 přílohy VII.“

Příloha II se mění takto:

V bodě 1 se vkládá:„

‘C/R, C/R, C/R, C/, C/, C/’

Za tento bod se vkládají nové body, které znějí:

- „2. Žárovka potkávacího světlometu může/nesmí být rozsvícena současně s žárovkou dálkového světlometu nebo jiné sloučené svítilny.
- 3. Světlomet může být použit s žárovkou (žárovkami) se jmenovitým napětím 6 V, 12 V nebo 24 V.“

Dosavadní body 2 až 16 se označují jako body 4 až 18.

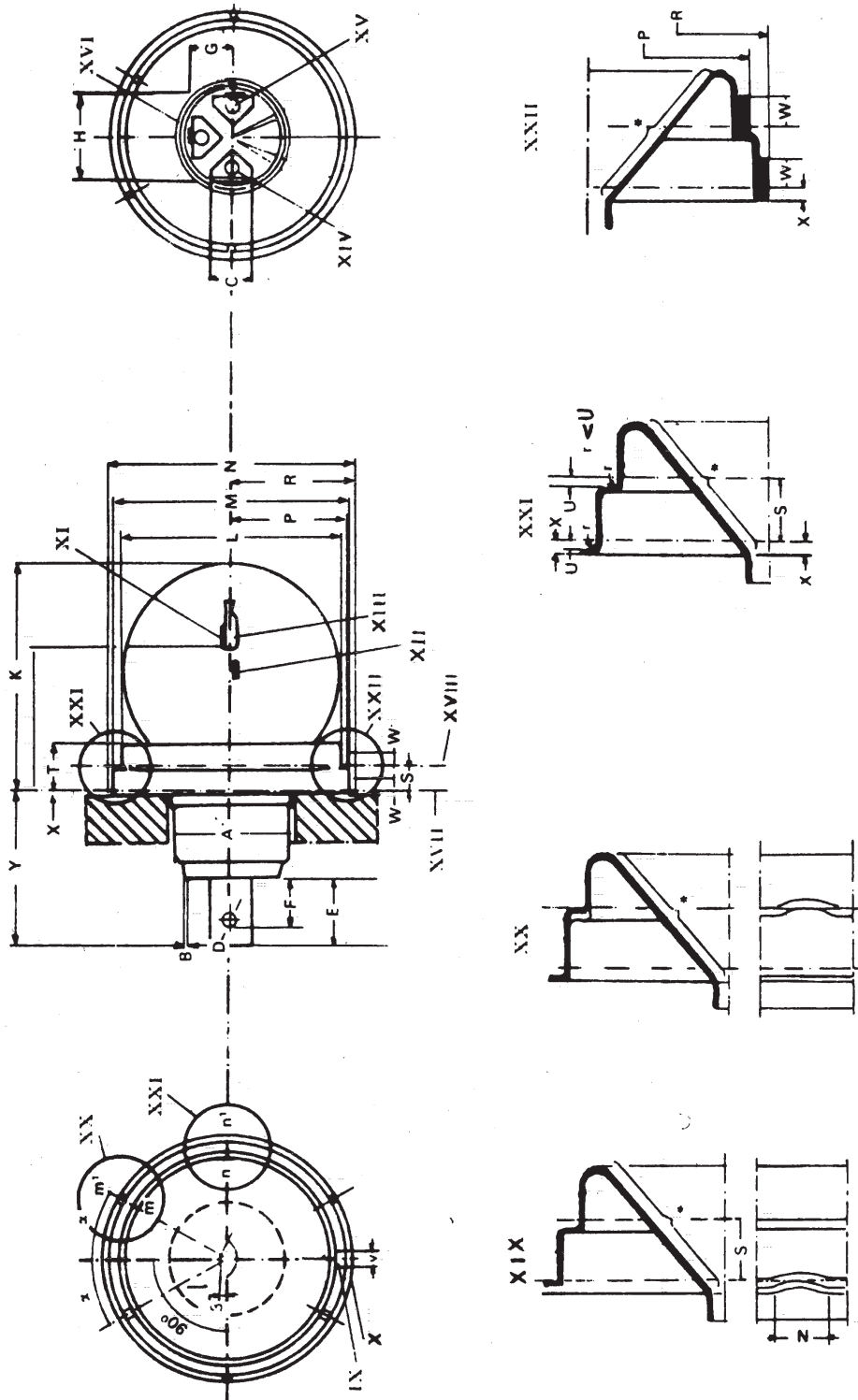
Příloha V se mění takto:

Bod 1 (Obrázek) v dodatku 4 se nahrazuje tímto:

„Dodatek 4

DVOJITÉ VLÁKNO: ZAMĚNITELNOST

1. Obrázek

Legendá

IX	Vláčno žárovky potkávácího světla	XIV	Zemnicí kontakt	XVII	Vztažná rovina 1	XX	Řez n-n'
X	Vláčno žárovky dálkového světla	XV	Kontakt dálkového světla	XVIII	Vztažná rovina 2	XXI, XXII	Detaily
XI	Vláčno žárovky dálkového světla	XVI	Kontakt potkávácího světla	XIX	Řez m-m'		
XII	Střítnítko						

Bod 3 (Poznámky) v dodatku 4 se mění takto:

Poznámka 9 se nahrazuje tímto:

„9. Kontakty (XIV, XV, a XVI) musejí být vzhledem k aretačním výstupkům umístěny buď v poloze uvedené na výkrese, nebo v úhlu 180° proti této poloze, v obou případech s dovolenou odchylkou $\pm 20^\circ$.“

Příloha VI se mění takto:

Bod 1.2.1.3 se nahrazuje tímto:

„1.2.1.3 dostatečně podrobné výkresy (ve trojím vyhotovení), aby umožnily identifikaci typu, a udávající nárys světlometu, popřípadě s detaily vzorku rýhování rozptylového skla, a jeho příčný řez.

Výkres musí označovat ohraničení svíticí plochy a polohu značky EHS schválení typu konstrukční části (jmenovitě číslo schválení typu konstrukční části a odpovídající kategorii (kategorie)).“

Za bod 2.1.4 se vkládá nový bod, který zní:

„2.1.5 Provozní režim použitý během zkoušky popsán v bodě 1.1.1.1 přílohy VII a dovolené napětí podle bodu 1.1.1.2 přílohy VII, musejí být uvedeny v EHS certifikátu schválení typu konstrukční části.

Zařízení musí být označeno na vhodném místě následující značkou:

— u světlometů, které splňují požadavky této směrnice a které jsou konstruovány tak, že je vyloučeno současné rozsvícení žárovky potkávajícího světla a žárovky dalšího světelného zdroje, se kterým může být světlomet sloučen, označením (/) za značkou potkávajícího světla ve značce schválení typu konstrukční části;

— u světlometů, které splňují požadavky přílohy VII této směrnice pouze pro napětí 6 V nebo 12 V, označením sestávajícím z čísla 24 přeškrtnutého křížem (~~24~~) a umístěným vedle patice žárovky.“

Bod 4.2 se nahrazuje tímto:

„4.2 Tuto značku tvoří obdélník, v němž je vepsáno malé písmeno ‚e‘ a rozlišovací číslo nebo písmena členského státu, který udělil schválení typu:

- 1 pro Německo,
- 2 pro Francii,
- 3 pro Itálii,
- 4 pro Nizozemsko,
- 6 pro Belgie,
- 9 pro Španělsko,
- 11 pro Spojené království,
- 13 pro Lucembursko,
- 18 pro Dánsko,
- 21 pro Portugalsko,
- EL pro Řecko,
- IRL pro Irsko.

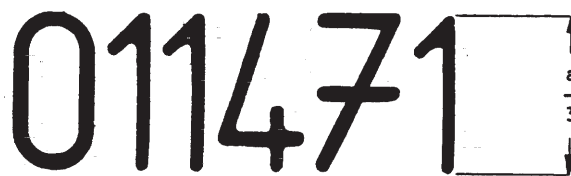
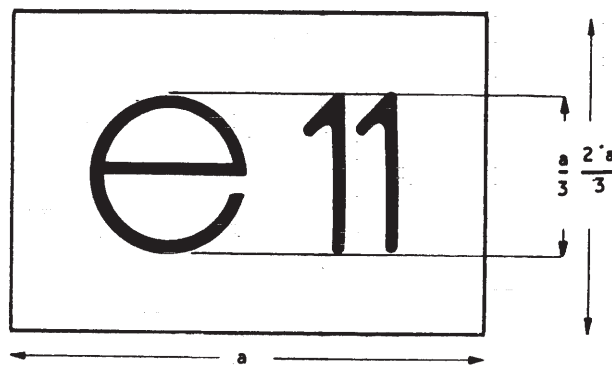
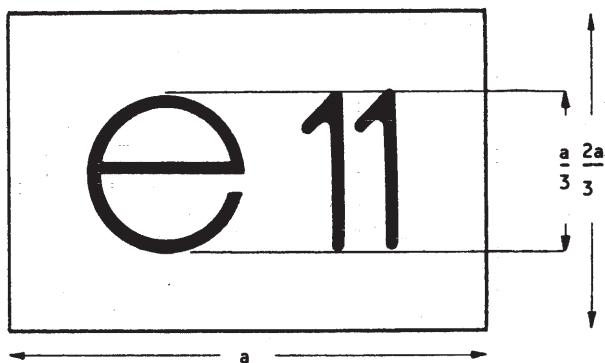
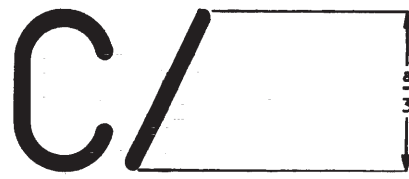
Značka musí obsahovat také číslo EHS schválení typu konstrukční části, které odpovídá číslu EHS certifikátu schválení typu konstrukční části pro typ světlometu nebo žárovky a kterému předchází jedna nebo dvě číslice udávající pořadové číslo přidělené poslední významné změně směrnice Rady 76/761/EHS ke dni, kdy bylo EHS schválení typu konstrukční části uděleno. Pro tuto směrnici je pořadovým číslem 2 pro žárovky a 01 pro světlometry. V případě světlometu musí být toto číslo umístěno nad obdélníkem a v případě žárovky těsně u obdélníku.“

Za bod 4.3.5 se vkládá nový bod, který zní:

„4.3.6 Označení musí odpovídat také bodu 2.1.5 této přílohy.“

Dodatek se mění takto:

Za obrázek 8 se vkládají následující nové obrázky s připojenou legendou:

Obrázek 9

Obrázek 10

Označení světlometu splňujícího požadavky této směrnice pro potkávací i dálkové světlo a konstruovaného pouze pro pravostranný dopravní provoz,

Označení světlometu splňujícího požadavky této směrnice pouze pro potkávací světlo a konstruovaného pouze pro pravostranný dopravní provoz,

v němž vlákno potkávacího světla nemůže být rozsvíceno současně s vlákem dálkového světla žárovky R2 nebo s vlákem kteréhokoli jiného světlometu nebo svítily, s ním může být světlomet sloučen.

Za přílohu VI se vkládá nová příloha, která zní:

„PŘÍLOHA VII

ZKOUŠKY STÁLOSTI FOTOMETRICKÝCH VLASTNOSTÍ SVĚTLOMETŮ V PROVOZU

Splnění požadavků této přílohy není postačující pro schválení typu světlometů s rozptylovými skly z plastického materiálu.

ZKOUŠKY ÚPLNÝCH SVĚTLOMETŮ

Po změření fotometrických hodnot podle této směrnice v bodech $E_{\max}$ pro dálkové světlo a v bodech HV, 50R a B50L pro potkávací světlo (nebo HV, 50L a B50R u světlometů konstruovaných pro levostranný dopravní provoz) musí být vzorek úplného světlometu zkoušen na stálost fotometrických vlastností za provozu. Pod pojmem „úplný světlomet“ se rozumí vlastní úplný světlomet a ty okolní díly a svítilny, které by mohly ovlivňovat jeho tepelný rozptyl.

1. ZKOUŠKA STÁLOSTI FOTOMETRICKÝCH VLASTNOSTÍ

Zkouší se v suché a klidné atmosféře při okolní teplotě $(23 \pm 5) ^\circ\text{C}$, úplný světlomet je namontován na podstavci odpovídajícím správné montáži na vozidle.

1.1 Čistý světlomet

Světlomet je uveden do činnosti po dobu 12 hodin způsobem stanoveným v bodě 1.1.1 a je přezkoušen podle bodu 1.1.2.

1.1.1 Zkušební postup

Světlomet musí být po stanovený čas provozován takto:

- 1.1.1.1 a) je-li jako typ schválen pouze jeden světelný zdroj (pro dálkové nebo potkávací světlo), je odpovídající vlákno rozsvíceno po předepsanou dobu (*);
- b) v případě sloučeného dálkového a potkávacího světlometu (dvouvláknová žárovka nebo dvě žárovky):
- jestliže žadatel o schválení typu prohlásí, že světlomet má být užíván s jediným rozsvíceným vláknem (**), má být zkouška provedena za této podmínky a každý stanovený zdroj světla je v činnosti (*) polovinu času stanoveného v bodě 1.1,
  - ve všech ostatních případech (**) (*) se světlomet podrobí následujícímu cyklu, dokud není dosaženo stanovené doby:
    - 15 minut, rozsvíceno vlákno potkávacího světla,
    - 5 minut, rozsvícena všechna vlákna;
- c) v případě skupinových světelných funkcí (zdrojů) musí být rozsvíceny všechny jednotlivé zdroje současně po dobu stanovenou pro jednotlivé světelné zdroje, přičemž a) bere se také v úvahu užití sloučených světelných zdrojů, b) podle pokynů výrobce.

1.1.1.2 Zkušební napětí

Napětí se nastaví tak, aby příkon napájení byl o 15 % vyšší, než je jmenovitý příkon určený touto směrnicí pro 6 V žárovky nebo 12 V žárovky a o 26 % vyšší, než je jmenovitý příkon pro 24 V žárovky.

Skutečný příkon se musí ve všech případech přizpůsobit odpovídající hodnotě žárovky se jmenovitým napětím 12 V, kromě případu, kdy žadatel určí, že světlomet může být použit při jiném napětí. V takovém případě se zkouška provede se žárovkou s nejvyšším příkonem, který lze použít.

(*) Pokud se rozsvítí současně dvě nebo více žárovek za použití světelné houkačky, nesmí se toto považovat za obvyklé současné použití světla.

(**) Je-li zkoušený světlomet skupinový nebo sloučený s obrysovými (bočními) svítilnami, musí být tyto svítilny rozsvíceny po dobu trvání zkoušky. Jestliže je v zařízení směrová svítilna, musí svítit přerušovaně s poměrem zapnuto/vypnuto rovným 1: 1.

1.1.2 Výsledky zkoušek

1.1.2.1 Vizualní kontrola

Jakmile se světlomet ustálí na okolní teplotě, musí být rozptylové sklo a případné vnější sklo očištěno čistou a navlhčenou bavlněnou látkou. Světlomet se pak prohlédne; nesmí být patrné žádné zborcení, deformace, trhliny nebo změna barvy ani na rozptylovém skle, ani na případném vnějším skle.

1.1.2.2 Fotometrická zkouška

Pro splnění požadavků této směrnice musejí být fotometrické hodnoty ověřeny v následujících bodech:

Potkávácí světlo:

50R, B50L a HV u světlometů zkonstruovaných nebo nastavených pro pravostranný dopravní provoz;

50L, B50R a HV u světlometů zkonstruovaných nebo nastavených pro levostranný dopravní provoz.

Dálkové světlo:

Bod $E_{\max}$

Může být provedeno odlišné nastavení, aby se vzaly v úvahu jakékoliv deformace světlometu teplem (pro nastavení světelného rozhraní viz bod 2).

Včetně přípustných odchylek fotometrických postupů je mezi fotometrickými vlastnostmi a hodnotami měřeními před zkouškou přípustná odchylka 10 %.

1.2 Znečištěný světlomet

Po přezkoušení podle bodu 1.1 musí být světlomet po přípravě podle bodu 1.2.1 v činnosti podle bodu 1.1.1 po dobu jedné hodiny a přezkoušen podle bodu 1.1.2.

1.2.1 Příprava světlometu

1.2.1.1 Zkušební směs

Směs vody a znečišťujícího činidla, která má být nanesena na světlomet, sestává z devíti (hmotnostních) dílů křemenného písku s velikostí zrna od 0 μm do 100 μm , jednoho (hmotnostního) dílu rostlinného uhlíkatého prachu s velikostí zrna od 0 μm do 100 μm , 0,2 (hmotnostních) dílů NaCMC a vhodného množství destilované vody s vodivostí nižší než 1mS/m.

Směs nesmí být starší než 14 dní.

1.2.1.2 Nanášení zkušební směsi na světlomet

Zkušební směs se rovnoměrně nanese na celou plochu výstupu světla světlometu a nechá se zaschnout. Tento postup se opakuje tak dlouho, až hodnota osvětlení poklesne na 15 % až 20 % hodnot naměřených v následujících bodech za podmínek popsanych v této příloze.

Bod $E_{\max}$ ve fotometrickém rozložení dálkového světla pro dálkový/potkávácí světlomet,

Bod $E_{\max}$ ve fotometrickém rozložení dálkového světla pouze pro potkávácí světlomet,

50R a 50V pouze pro samotný potkávácí světlomet zkonstruovaný nebo nastavený pro pravostranný dopravní provoz (*),

50L a 50V pouze pro samotný potkávácí světlomet zkonstruovaný nebo nastavený pro levostranný dopravní provoz (*).

1.2.1.3 Měřicí zařízení

Měřicí zařízení musí být rovnocenné se zařízením, které bylo použito při zkouškách světlometu pro schválení typu konstrukční části. Pro fotometrické ověření se použije zkušební (referenční) žárovka.

2. ZKOUŠKA ZMĚNY SVISLÉ POLOHY ROZHRAŇÍ VLIVEM TEPLA

Tato zkouška sestává z ověření, že svislý posuv polohy světelného rozhraní vlivem tepla nepřesáhne hodnotu stanovenou pro potkávácí světlomet v činnosti.

Po zkoušce podle bodu 1 musí světlomet podstoupit zkoušku popsanou v bodě 2.1, aniž byl sejmut ze zkušební přípravky nebo byl vzhledem k němu nově seřízen.

(*) Bod 50V leží 375 mm pod bodem HV na svislé přímkce VV na měřicí stěně umístěné ve vzdálenosti 25 m.

2.1 Zkouška

Zkouší se v suchém a klidném prostředí při okolní teplotě $(23 \pm 5) ^\circ\text{C}$.

Užije se sériově vyrobená žárovka, která byla zahořena po dobu nejméně 1 hodiny, a světloomet musí svítit potkávacím světlem, aniž byl sejmut ze zkušebního přípravku nebo nově seřízen vzhledem ke zkušebnímu přípravku. (Pro účely této zkoušky se napětí nastaví podle bodu 1.1.1.2.) Poloha vodorovné části rozhraní (mezi přímkou VV a svislou přímkou procházející bodem B50L pro pravostranný dopravní provoz nebo bodem B50R pro levostranný dopravní provoz) musí být ověřena po 3 minutách (r_3) a po 60 minutách (r_{60}) po skončení svícení.

Výše uvedená změna polohy rozhraní se měří libovolnou metodou, která je přijatelně přesná a dává reprodukovatelné výsledky.

2.2 Výsledky zkoušky

2.2.1 Výsledek vyjádřený v miliradiánech (mrad) se považuje pro potkávací světloomet za přijatelný, není-li absolutní hodnota

$$\Delta r_1 = [r_3 - r_{60}] \Delta r_1 = [r_3 - r_{60}] \text{ zjištěná u světloometu větší než } 1,0 \text{ mrad } (\Delta r_1 \leq 1,0 \text{ mrad}) (\Delta r_1 \leq 1,0 \text{ mrad}).$$

2.2.2 Je-li však tato hodnota větší než 1,0 mrad, ale ne větší než 1,5 mrad

($1,0 \text{ mrad} < \Delta r_1 \leq 1,5 \text{ mrad}$), přezkouší se podle popisu v bodu 2.1 druhý světloomet, který byl předtím vystaven třikrát po sobě níže popsanému cyklu pro ustálení polohy mechanických částí světloometu na podstavci v poloze představující správnou montáž na vozidle:

- aktivace potkávacího světloometu po dobu jedné hodiny (napětí musí být nastaveno tak, jak je uvedeno v bodu 1.1.1.2),
- přestávka v délce jedné hodiny.

Typ světloometu se považuje za vyhovující, není-li střední hodnota absolutních hodnot Δr_1 a Δr_{II} naměřených na prvním a na druhém vzorku větší než 1,0 mrad

$$\left(\frac{\Delta r_1 + \Delta r_{II}}{2} \leq 1,0 \text{ mrad} \right)$$

3. SHODNOST VÝROBY

Jeden ze vzorků světlometů se přezkouší postupem uvedeným v bodu 2.1 po podrobení třem po sobě jdoucím cyklům popsaných v bodě 2.2.2.

Světloomet je považován za vyhovující, pokud Δr nepřekročí hodnotu 1,5 mrad.

Pokud tato hodnota překročí 1,5 mrad, ale není větší než 2,0 mrad, podrobí se zkoušce druhý světloomet a po této zkoušce nesmí být střední hodnota absolutních hodnot zjištěných u obou vzorků větší než 1,5 mrad.“